

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félévire 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanítóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., félooldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Törvényjavaslat — szavazók száma. A választójogi bizottság a Vázsonyi-féle választójogi javaslatot módosította s ez a módosított törvényjavaslat a képviselőház elé került. A javaslat vázlatképe ez:

Az eredeti törvényjavaslat szerint a választók száma kerekében — a nőket is ideszámítva — 3.800.000 lett volna. Ebből a módosított javaslat kikapcsolja a huszonnégy éven aluli Károly-csapatkereszteseket, továbbá az ugyanilyen koru arany- és ezüst vitézségi érmeseket, végül a női választókat és így az eredeti szám ezeken a jogcímenek *hétsházzal* lesz kisebb.

Az eredeti törvényjavaslat a választójog főcímeül a *négy elemi iskolát* állapított meg. Ezen a jogcímen 2.620.000 lett volna a választók száma. A módosított javaslat főjogcímen gyanánt a hat elemi iskolát állapította meg: ezen a jogcímen 1.220.000 ember esnék el a választójogtól, azonban az így elesettektől a különféle *melékjogcímenek* 866.000 ember, vagyis hetvenegyszázalék mégis csak bekerül a választójogi névjegyzékbe, úgy hogy a hat elemi iskola címén összevissza csak *350.000 ember fog elesni a választójogtól*. A magyarságot az igazságtalhatja meg, hogy ez jóformán mind nemzetiségi választó. A hat elemi iskola ugyanis az eredeti törvényjavaslathoz képest a magyar anyanyelvűek arányát 1.2 százalékkal emeli, a nemzetiségek arányát pedig 1.9 százalékkal leszállítja.

Mindent összevéve, a módosított törvényjavaslat szerint a választók összes száma *2.714.700 lenne*, a melyből kerekében *magyar 1.706.000, német 380.000, más nemzetiségi 650.000.*

Százalékokban kifejezve: a magyarság 62,8, a németiség 13,2 és a nemzetiség 24 százalékkal vesz részt a választásokban. A Tisza-féle 1913.

évi választójog szerint 1.800.000 lett volna a választópolgárok száma és így *az új törvényjavaslat kerekében egy millióval emeli a választók számát.*

Speciálisan Erdélyben az eredetileg tervezett 332.000 helyett 264.000 lesz a választók száma, a melyből magyar 133.000, vagyis 50,3 százalék, német 47.000 (18 százalék) és oláh 83.000 (31,5 százalék).

A tanítónők lelkigyakorlata előtt.

A háboru folytán oly körülményessé vált kenyérkeresés nehéz fizikai munkája nemcsak a testi erőket merítette ki, hanem a léleket is kifárasztotta. Ma oly könnyű megértenünk, hogy nemcsak a testünk lehet fáradt, hanem bizony a lelkünk is. Nem csodálkozhatunk a panasz miatt, hogy nem marad sem idő, sem kedv a lélek művelésére. Pedig, pedig!! mindnyájan érezzük, hogy az élet nemcsak kenyérkeresetből áll, gépekből, igavonásból, hanem lelkünk is van, mely épügy szükségeli a táplálékot, mint a testünk, sőt talán még jobban, mert fáradt test nem jelenti egyúttal a léleknek gyengeségét, — de ha fáradt a lélek, bizony annak meg van a kihatása a testre, a közérzésre.

Miként a nagy világnak, a léleknek is van természetrajza: öröm, boldogság, derű az eleme. Feszülni szeret a lélek is, de azt csak életboldogságban teheti, — izzani, lelkesülni óhajt, de ehhez napfény kell, világosság, derű, mosoly. Nemcsak

szavak ezek, hanem valóságok. A lélek élete szintén valóság, az életéhez szükséges igényeken nem kevésbé rajta van a pozitív jelleg, mint a test igényein. Következésképpen testi igényeink mellett lelki igényeink is vannak, sőt azt mondanók: akinek nincsenek lelki igényei, annak nagyon is egyoldalú, merev az élete, nincs hivatása, nem lélekkel dolgozik, mert ehhez lelkiség kell, formás lelkiélet kell. A harmonikus lelkiélet ad tartalmat, értéket az embernek. Ez értékéből gyűjtés munkával jár, gyakorlatlalt, a lélek exercitiójával, gimnasztikájával, erőinek kifejtésével, vagyis lelkigyakorlattal, melynek föltételei a gondolatnak, érzésnek összpontosítása: az elmélyedés, a szívnek fölemelése Istenhez, a léleknek imádságos hangulata.

Ezt a népes munkát fogják szolgálni a *mi tanítónőink*, amikor június 29-én négy napra Veszprémbe összegyűlnek, hogy a nevelés nehéz munkájában elfáradt lelkeiket felüdítsék, nemes érzésben, előkelő gondolkodásban erősödjének, új erőre buzduljanak, lelküknek értékes tartalmát új kincsekkel, új benyomásokkal gazdagítsák. Lelkigyakorlatok utján gazdagodni akarnak értékben, benső tartalomban, égi kincsekben, hogy minél többet nyújthassanak a fiatalságnak, melyet gondjaikra bíz a haza és család. A nevelő munkája nem üzlet, hanem hivatás, melyet a szeretet fakaszt. Ezért mondják, hogy a nevelő eredményes munkájának kulcsa az egyéni érték és nagyság. Egyedül ez a garancia, hogy lélekből és nem pusztán megélhetésből

Bucsuszavak.

Dr. Rédey Gyula c. püspök, nagyrépost Veszprém vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlésén az alábbi beszédében bucsuzattatta el a vármegye közönsége nevében dr. Rainprecht Antal főispánt:

Midőn ezelőtt körülbelül tíz hónappal, ami volt szeretett főispánunk állását elfoglalta, még igazi tisztelői között is voltak elegenden, akik bizonyos aggodással néztek vállalkozása elé. Voltak akik azért aggodtak, mert fiatalnak tartották erre az annyi előlátást és tapintatot megkívánó magas állásra; — míg mások úgy tartották, hogy fiatal-sága mellett vagy tán épp azért sok benne még a temperamentum. Mindezek elfeledték azonban, hogy a fiatalság oly hiba, amely minden nappal, holt bizonyossággal javul; elfeledték, hogy ez a hosszú, véres háboru nemcsak az iskolában idézett elő korai, ugynevezett hadiérzséget, de érett tette az embereket még jobban künn a frontokon a sok nélkülözés, fáradtság s az örökös halálos veszedelemnek magas iskolájában. Ami pedig a temperamentumot illeti, erre még nagyobb és még üdvösebb hatással volt az élet ottkúnn a frontokon, ahol a katonának minden idegszálát lehetőleg kézben és nyugodtan kellett tartania, hogy heveskedésével kárt ne tegyen magában és társaiban s a védelem helyett inkább hátrányára legyen a nagy, a szent ügynek, a haza megszabadításának.

De mindez aggályokat leghatalmasabban ellensúlyozta az a körülmény: hogy a mi volt szeretett főispánunk oly ajánlólevéllel jött, aminőt tudtommal legalább, egy vele együtt kinevezett főispán sem vitt bemutatónak meggye közönségéhez. Ez az ajánlólevél azok a friss, még alig begyógyult

sebek voltak, melyeket a haza védelmében ott a román fronton kapott.

Ezek a sebek, Tekintetes Törvényhatósági Bizottság minden szónoki ajaknál szebben, mondhatnám fölségesebben hirdették a hazának azt a nagy odaadó szeretetét, mely a mi volt főispánunkat kiragadta szeretett családjá, ifju neje s szerető kicsiny gyermekei köréből, hogy ifju életét önkénynt vigye a haza oltárára s kihulló vérével pecsételje meg azt a hűséget, azt a minden áldozatra kész szeretetet, amelynél amint nem lehet nagyobb, nem lehet szentebb kötelesség a haza minden polgárára nézve, úgy egyben nem lehet nagyobb érdem sem.

Ugy hiszem, nem tévedek, ha kimondom: hogy ez az ajánlólevél megszüntetett csakhamar minden aggályt, elnémított minden, bárminő forrásból eredő kritikát! Miért? Azért Tekintetes Törvényhatósági Bizottság, mert ennek az ajánlólevélnek látára minden igaz magyar szívben méltán támadott föl a remény, hogy aki önkénynt, minden kényszerítés nélkül ilyen áldozatra képes a hazáért, — azt a főispáni állás súlyos kötelemeinek teljesítésében is ugyanazon szelleme, ugyanazon minden áldozatra képes lélek fogja vezetni.

Hittük és reméltük, hogy ebből a nagy hazaszeretettől fakadó csodás energia, mely mint a nappól kisugárzó energia forrása az egész természet minden áldásos munkájának, hasonló energia forrása lesz a polgári élet minden áldásos munkájának is! És Tekintetes Törvényhatósági Bizottság, nem csalódtunk! A tízhónapi munkásság, melyet a mi volt szeretett főispánunk ez állásában elöltött, cáfolatlan bizonyított rá, hogy a működéséhez fűzött reményt és várakozást igazán valóra váltotta.

Minek számlálánám elő mindazt, amit e rövid — fájdalom a megpróbáltatás, szenvedés, nélkülözés

és a haza sorsa felett való aggodásban elég hosszú, — de egy ily nehéz, százezerek sorsára annyira fontos állás eredményének igazi megalapozására bizony igazán rövid idő alatt teljesített. Hogy gondos, szerető atyja volt meggyéjének, hogy fáradhatatlan, szeretettel teljes oltalmazója, segítője, gyámola volt mindenkinek, — mindezek annyira kicsinyes dolgok, hogy szinte felesleges megemlítenem, hogy szinte időrablásnak látszanék, ha részletezném. Azt hiszem legjobban jellemezem és a legközelebbben is, ha azt mondom, hogy nemcsak ajtaja, de szíve is nyitva volt mindenkör mindenkinek! Nemcsak a szerető, a hálás szív mondatja ezt velem. Nemcsak a minden valamire való szónokban megjelölt, a szavak festői erejére való hajtás, nem, de maga a hideg, a tárgyilagos, a boncoló, a kritikus ész. Mert, Tekintetes Törvényhatósági Bizottság, itt minden félreértés végett ki kell jelentenem, hogy a politikai alapot a választói jog oly mérvű kiterjesztését illetőleg, mint azt a mi volt szeretett főispánunk mint politikai kredőt, mint angolosan szokták mondani, a platt-formot illetőleg nem vagyok vele egy véleményen. En a választói jog reformját illetőleg a megegyezésnek vagyok a híve. A megegyezésnek vagyok híve először azért, mert én ennek a világháborúnak szörnyűségei között egy oly *választást*, mely a nemzet erőinek nyugvópontot hozna, nem tartok lehetségesnek. A megegyezésnek vagyok híve másodsor azért, mert én igazat adok annak a nagy amerikai írónak, aki leszűrt s az emberiség nagy gondolkozói által egyetelműleg elfogadott igazságnak vallja, hogy: *nagy igazságtalanságok nem szüntethetők meg másként, csak nagy küzdelmek árán.*

Tagadhatatlan tény pedig, hogy a ma érvényben levő választójogi törvény nagy igazságtalan-

Henry George.

igazságból és nem pusztán foglalkozásból fog tanítani. Ezek azok a szempontok és hasonlók, hogy örömmel üdvözöljük városunkban a nemzetnevelés derék munkásait. Töltsék meg lelküket hazafias lelkesedéssel, melyet hirdét városunk minden röge és köve, emelkedjék föl lelkük az áhitat szárnyain ahhoz, akitől minden áldást és kegyelmet várunk.

Dr. Wéber Pál.

HIVATALOS RÉSZ.

Esperesváltás. Fazekas János bakonygyiróti plébános, a szombathelyi kerület esperese ezen hivataláról lemondván, a szombathelyi kerület rendes esperesévé Mihalicz János románci plébános, eddigi helyettes esperes neveztetett ki.

Javadalom-csere. Püspöki engedéllyel és a káptalannak, mint kegyurnak beleegyezésével Horváth János monostorapáti és Zágor Pál paloznaki plébánosok javadalmat cseréltek.

Papnövendékek felvétele. A f. évi június 17-én megtartott konkurzuson jelentkező 37 pályázó közül a veszprémi papnevelőintézetbe felvették:

Theologiára: Huchthausen Lajos (Nagykanizsa), Mégyeri József (Nagykanizsa), Migazzy Tibor (Nagykanizsa).

A VIII. gimn. osztályra: Novák Béla (Veszprém).

A VII. osztályra: Kovács Lajos (Nagykanizsa), Mészáros Ferenc (Pápa), Németh Béla (Kaposvár), Rada Antal (Veszprém), Varga József (Pápa), Vörös István (Zalaegerszeg).

A VI. osztályra: Gludovác József (Veszprém), Keblusek Richárd (Nagykároly), Kulcsár Vidor (Sopron), Murányi Ernő (Keszthely), Németh János (Keszthely).

Az V. osztályra: Baeza Dezső (Tata), Imre Ferenc (Veszprém polg.), Rohály Ferenc (Veszprém), Simonics József (Nagykanizsa), Somogyi József (Kaposvár), Steiner Antal (Balatonfüred, polg.), Terkovics Lajos (Kaposvár).

Összetartásban van az erő. Ennek a mondásnak az igazságát már rég belátta a katta. tanítónk nagy tömege, kik az egész országban szét-szórva élnek. Éreztük a hiányát egy kapocsnak, mely bennünket összetartson. A főváros lelkes tanítónói gárdája indította meg azt a mozgalmat, mely hivatala volt a vidéki és fővárosi tanítónók taborát egy budapesti központtal megszervezett egyesületben, a Magyar Tanítónók Orsz. Egyesületébe összeolvasztani.

ságokban szenved; de épp azért az ellene megvívandó küzdelemnek ma a háború borzalmai és veszedelmei közepette se helye, se ideje. Különben is én nem tartom az általános, egyenlő és titkos választójogot azon csodaszernék, mely maga egyedül az államokat és népeket nyugodtá és boldoggá tudná tenni; mert történelmi tény, amit ugyancsak a fentemlített amerikai író mond: „nálunk (Amerikában) a választások a városokban semmiben sem különböznek a caezárok Romájában divatozott választásoktól, ahol a nép a kenyér és cirkuszon kívül semmivel sem törődött.”

S ha mindezen véleménykülönbség dacára fájó szívvel állok itt, hogy bucsuztam a mi volt szeretett főispánunktól, — csak arról teszek bizonyosságot, hogy bár szerető szívű, de teljesen tárgyilagos megítélője voltam főispáni közhasznú működésének.

Bucsuzunk hát Tekintetes Törvényhatósági Bizottság a mi volt szeretett főispánunktól!

Bucsuzni! ez az egy szó uralta ugyanis ennek a világháborúnak négy esztendőn át lefolyt minden percét. A férj bucsuzott feleségétől, az apa gyermekétől, a vőlegény menyasszonyától, a testvér testvérétől, a jóbarát a jóbaráttól, a pap híveitől, a szerzetes a szerzetes társaitól és valamennyi úgy, hogy ha nem mondta is kifejezetten egyik fél sem, de bizonyára belsejében mindegyik eligondolta az ismert dal szavait: „láttak-e, vagy sohasem?”

De a seregek Urának legyen hála és dicsőség s itt mily hálaival és imádatokkal hajtom meg fejem a főispánság mindenható Ur színe előtt; egy

Hogy az eszme mennyire életképes volt, mi sem mutatja fényesebben, mint az a tény, hogy alig mult el három év az egyesület megalapítása óta s a kis fácska máris hatalmas fává növekedett.

S hogy ez így történt, nagyrészt az egyesület kiválóan lelkes elnöködjének, özv. gróf Károlyi Gyulánának és a fáradszónak tisztikarnak köszönhető, kik állandóan gondoskodnak a tagok szellemi tehetségének fejlesztéséről, szép jóléti intézményeket szerveznek s a modern neveléstudományi kérdéseket a Kath. Tanítónók Lapjában állandóan felszínen tartják. Ezen kívül azonban nem feledkeznek meg az egyesület a tanítónók anyagi érdekeinek megvédéséről sem, készségesen eljár a vidéki tanítónók ügyes-bajos dolgában is. Így ez évben is, az előző évek szokásához híven összehívja az egyesület a tagjait az évi közgyűlés megtartására s egyben lelkigyakorlatot is rendez; még pedig ez idén kettőt. Egyet Budapesten a Szent-Szív-zárdában s egyet Veszprémben az Angolkisasszonyok Sancta Maria intézetében:

Budapesten a közgyűlés június hó 26-án délelőtt lesz s eznap este kezdődik a lelkigyakorlat, mely 30-án reggel ér véget.

Veszprémben a lelkigyakorlatot dr. Ernszt Sándor papai prelátnak ur vezeti, mely június hó 29-től július 2-ig tart.

Mindkét zárdában gondoskodott az egyesület bentlakásról és ellátásról, melyért napi 8 korona, fizetendő.

Kartársnőim! Értsük meg az idők jelét, tömörüljünk egy táborba, támogassuk egymást kölcsönösen, mert: Segíts magadon s az Isten is megsegít.

Báor Margit, tanítónő.

A tuberkulózisról.

Június 2-án a Ker. Tisztviselőknek Egyesületében előadta Kenessey Kálmán, a József kir. főherceg Szanatorium Egyesület központi alelnöke.

II.

Először beszéljünk a friss levegőről.

Lehetőleg száraz, egészséges szobában aludjanak, külön ágyban és egy szárny ablakot tartunk nyitva a mellékszobában télen is, nyáron pedig teljesen nyissuk ki az ablakot. Lehetőleg ne tartózkodjék senki a hálószobában a nappali órákban, hanem állandóan szellőztetni kell. Az irodákban is nyitott ablaknál dolgozzanak.

Minden szabad idejüket levegőn töltsék. És ha napjában néhányszor a karjaikkal tornagyakorlatokat végeznek, hogy az irodai munkától összezsorult tüdő kitágulhasson és tele szívihassa magát friss levegővel, ez többet ér száz orvosságnál.

Az ételmezés, a rekvirálás és nincstelenség mai idejében már nehezebben megoldható. De van egy olcsó táplálék, melynek értékét nem méltányolják kellően: a spinát.

bucsuzás elmaradt mégis, a bucsuzás a magyaroknak hazájától.

Minden bucsuzásunk — bármily fájdalmas legyen az — vagy könnyűvé lesz, vagy bizonyára megenyhül, ha arra az egyre gondolunk, ami hála Istennek elmaradt.

És most a bucsu pillanatában bár fájó szívvel látom távozását, vizagszál az a tudat, hogy a miénk volt s távozva is a miénk marad. Vigasztal az a tudat, hogy rövid működésével iskolai példáját teremtette meg a jövő Magyarország főispánjainak; mert Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! ha a most fölünk távozó volt főispánunk alakja után nézve szemem elméláz a jövőbe, úgy tűnik föl, mintha szembe vele jönne felénk egy új fiatal friss életerévvel teljes generáció, mely az ő nyomaiba lépve, épp úgy fogja szeretni, épp úgy fogja szolgálni önfeláldozóan, híven, önzetlenül és becsületesen a magyar hazát, valamiképp ő szolgálta: önfeláldozóan, híven, önzetlenül és becsülettel!

GONDOLATOK.

A szellemi és anyagi világosság nem terjed egyenlő sebességgel; azért az igazságot, vagyis a szellemi világosságot nem tudjuk oly gyorsan fölfogni értelmünkkel, mint az anyagi világosságot szemünkkel.

Tisztelni kell a multat, a jelennek szülője és nevelője volt, és melynek százados emlékművei a jelenkor alkotásai mellett nagyszerűen ki-magasanak.

Több vasat tartalmaz minden orvosságnál. Ha tejjel, tojással van elkészítve, úgy a gyomor is ki van élgevité, mert a spinát igen könnyen emészthető, de a gyomornak nem ad elegendő munkát s így a jóllakottság érzését nem kelti fel. Azért szükséges hozzá a tej, tojás. De a hus nélkülözhető. Ajánlom Önöknek ifjú hölgyeim, hogy a heti ételajukon gyakran szerepeljen: a spinát. Ez a legkitűnőbb pirocsó, miőt a gyógyszereszek nem árulnak. Általában a növényi táplálék nagyon egészséges és hála a bő esőnek, ebben nem fogunk hiányt szenvedni. A tojás pótolja a húst, bár nem teljesen.

És lesz gyümölcs is, ami szintén nagyon egészséges és ajánlható, azonban akik bármily csekély gyomorzavarral küzdenek, főzzék meg a gyümölcsöt egy kis vízben, ha van cukor úgy azzal. Párolt gyümölcsöt mindenki ehet bőségesen.

Amit mindezek mellett a szervezet erősítésére ajánlhatunk a tej, vaj, bár — sajnos — nehezen szerezhető.

A harmadik ellensége a tüdőbetegségnek: a higiénikus tisztaság. Az ágyneműt naponként kell szellőztetni, soha nem szabad azonnal bevetni az ágyat, amint felkeltünk. A test párolgásától, izzadságától a szellőztetés által tisztul meg az ágynemű. Ajánlatos gyakran átzuálni frissen mosott huzattal. Akármilyen kicsiny helyünk legyen is, mindenki külön fekhelyen aludjék, testvérek se aludjanak közös ágyban. A tüdőnek friss levegőre van szükség, nem a másik test által kiléhel, kipárolgott rossz levegőre.

Az állott hideg víz szintén a védelmi eszközök egyike. Télen-nyáron, reggel és este alaposan ledörzsöljük magunkat hideg vízzel, mely egész nap a szobában álljon, ne frissen jöjjön a kútból. De melegvizet csak fürdővíznek használjunk, minél gyakrabban. A pólusukat meg kell övni az eltömődéstől, ezért a gyakori lánya melegfürdő nem nélkülözhető. A mindennapi hidegvizes lemosás felpezsdíti a vért, ruganyossá teszi a testet, ellenálló képességét fokozza. Ha ifjúságukat szépségüket sokáig megakariják őrizni, legjobb szepítő szerül a langyos fürdőkét és hidegvizes lemosásokat ajánlom.

Aki naponként hidegvizzel mosdik egész testében, annak a meghűléstől nem kell félnie. Csak jól leszárítsa magát és jól felöltözzék utána. A vékony batiszt bluzok télen nem ajánlatosak, sok hurut okozói. Nagyon okos divat a nyak szabadon hagyása. Soha be ne bagyulálják a nyakukat. A hideg soha se ártalmas célszerű életmód és öltözködés mellett csak a szélről óvakodjanak. A szél ellensége az egészségnek és a légvonat. Pláne nyáron, izzadtan ne menjenek a huzatba és a szélről óvják a kiizzadt testet. Vészeségny, gyenge test hamar izzad. Csakis edzés által szabadulunk meg e kellemetlenségtől. Sok mosdás, tornászás, sok friss levegő. Óvatosan ügyelünk kell, hogy ágyneműnket másával össze ne cseréljük, törülközőt, asztalkendőket, zsebkendőket kizárólag magunk használjuk; külön tartsuk, se szülőkkkel se testvérrrel el ne cseréljük.

× **Az új termésrendelet.** Kormányrendelet az új termést már a cséplőgépnél zár alá veszi. Átvevőbizottság ellenőrzi az aratás menetét, a cséplés kezdetének s befejezésének eredményét, az egyes termelők cséplésének lefolyását s végül intézkedik a gabona átvétele iránt. A rendelet a fejkvótát még nem állapította meg. A házi és gazdasági szükségletnél csak az 1919. augusztus 15-ig terjedő időt lehet számítani. Azokról, akik nem termelők, a helyi hatóság július 15-ig összeírását készít. Ha a termelőszükségletek saját termése nem fedezi a hiányt, az átvevőbizottság állapítja meg. Termelőtől senki nem vásárolhat. Azok, akik a H. T.-nél kívánják gabonát vásárolni, az előjáróság (polgármester) beszerzési utalványt ad s a H. T. a kiutalt mennyiséget — amennyiben a község területén termelt s még ott levő készletek felett rendelkezik — kiszolgáltatja. Arról, hogy mi történik akkor, ha a község területén termelt gabona felesleges, mely a termelők házi és gazdasági szükségletének levonásával jelentkezik, az ellátatlanok részére nem elég: a rendelet nem szól. A beszerzési utalványokat egyelőre csak szeptember 30-ig terjedő szükségletre állítják ki. Azt, hogy szeptember 30-án tul házi és gazdasági szükségletre terményeket mily módokatok mellett lehet a H. T. után beszerezni, a közlelmzési miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg állapítja meg. A rendelet részletes utmutatást tartalmaz a gabonafélék ipari feldolgozásáról is.

H I R E K.

Adományok a kisszemináriumnak.

A veszprémi kisszemináriumra az elmúlt héten a következő adományok folytak be:

Kránitz Kálmán felsz. püspök 30.000 korona, Lendvai Béla bakonycsentszilói plébános 100 K., Kasza Vilmos balatoncséni plébános 300 kor. és négy éven keresztül évenként 190 kor.

Hanauer Á. István dr. — kanonok.

Gróf Zichy János kultuszminiszter sürgönyileg értesítette Rott Nándor dr. megyéspüspököt, hogy Ofélsége legmagasabb elhatározásával dr. Hanauer Á. István apátot, a budai Szent Imre Kollegium igazgatóját nevezte ki a veszprémi székeskáptalan tagjává. — Örömmel közöljük e hírt, mert olyan egyházi férfitüntetett ki a királyi kegy, akit egyénisége, igazi pápi lelkiülete, nagy képzettsége, irodalmi munkássága és a magyar intelligencia nevelése körül szerzett rendkívüli érdemei vezető embereink sorába emeltek. Mint fiatal pap, itt Veszprém-ben kezdte meg működését, amikor 12 éven át a hittudományi főiskolai hallgatók lelkiigazgatója volt. Innen Budapestre került a Központi Pápnevelődebe, hol 6 éven át töltötte be ugyancsak a lelki vezető fontos munkakörét.

1911-ben, az akkor már országszerte ismert tudós papot Glatfelder Gyula csnádi püspökké történt kinevezése után a budai Szt. Imre-kollégium igazgatójának hívták meg, hol a mai napig is a magyar világi intelligencia nevelésén fáradozik. E hazának szüksége van intelligenciára, mely a történelem megszeneltte hagyományokat, ezredéses tradíciókat tiszteli, szereti, azoknak emlékeiből meríti lelkesedését, a hősöknek életéből tanul éretnyeket. Ilyen tulajdonságokkal ékes fiatal hadsereg szeretete veszi őt körül és az ifjak révén számtalan szülőnek halája.

Ez csak külső kerete az új kanonok életfolyásának. Egész munkásságának gerince a zajtalan, csendes nevelői munka, amely minden feltűnés nélkül cselekszik s hogy maga után nyomokat. S ebben a munkában Hanauer István elismerésre méltóan megállotta helyét. Önzetlen ember volt, aki nem kereste a magát, bár megtehette volna. Mindig beerte hivatalával s nem vágyott nagyobbra. Azok közé a nevelők közé tartozik, akik tapintattal, finom módorral, szeretettelőséggel megtudják nyerni maguknak növendékeik bizalmát és ragaszkodását. — Sok tífrellemmel párosult, szelid komolysága általános becsület biztosítottak számára nevelői tevékenységében. — Nevelési elveinek körülbelül ezek a jellemző vonásai: előkészítés a későbbi önállóságra, felkészítés az igazi meggyőződésnek, kinevelése a lelkiismeret finomságának, figyelembevéve a növendék egyéni hajlandóságait és sajátosságait.

A kiváló nevelőt tisztelte meg a hittanárók és hitoktatók orsz. egyesülete, mikor vezetésére őt kérte fel. Az intézeti és egyesületi lelkiirányítás mellett otthonában is gyakran felkeresett tanácsadója volt sokaknak, világiaknak és egyháziaknak egyaránt.

A társadalmi és lelkiélet terén kifejtett fáradságot nem kimélő áldásos tevékenysége mellett ideit szakított magának irodalmi működésre is. Theológiai és pedagógiai szaklapokban megjelent cikkeivel s könyv alakjában is megjelent műveivel ismert nevet vívott ki magának. Egyébként nem jó ismeretlenül városunkba, hiszen itt tartott lelki gyakorlati és többszörös miniszteri biztosi szereplése révén eddig is kedves ismerőse Veszprém közönségének.

Látogatás. Mult kedden megyéspüspökünket dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári megyéspüspök látogatta meg, titkára dr. Potyondy Imre kíséretében. Szerdán pedig Fetszer Antal görög püspök érkezett városunkba dr. Ragasz János rómaiagazgatójával. Az egyházfejdelmek egy-egy napot töltöttek városunkban. Holnap, hétfőn dr. Burány György csornai premonstré prépost, praelátus érkezik Veszprémbe a megyéspüspök látogatására, szerdán dr. Koperniczky Ferenc pozsonyi prépost, esztergomi praelátus kanonok.

Katonai kitüntetés. A király Várodi Imre nf. főhadnagynak az ezüst érdemkeresztet, Domagala Lukács nf. hadnagynak az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Adomány.** A katolikus ifjúsáért mozgalomra, amelynek célja a háborúból hazakerült szegénysorsu egyetemi hallgatók segélyezése, dr. Rott Nándor megyéspüspök 3000 koronát adományozott az egyetemi hallgatók Szent Imre Körenek.

— **Ujmisések.** Dr. Rott Nándor megyéspüspök ma délelőtt 9 órakor a székesegyházban szenteli áldozópapokká az egyházmegye végzett növendékeit. Az ujmisés áldozópapok a következők: Dely János, Dusbaba Jenő, Foky Miklós, Godina Ignác, Haller Ferenc, Neumayer Károly, Véber József.

— **Tanfelügyelőnk szabadsága.** Vértesy Gyula dr. veszprémi kir. tanfelügyelő, az országos nevű költő és író július 1-től szeptember végeig a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével szabadságra megy. Erre az időre a kir. tanfelügyelői hivatal vezetésével a miniszter Göndör Ferenc s.-tanfelügyelőt bízta meg.

— **Ujmisék.** Azok a fiatal papok, kiket a megyéspüspök ma szentel fel, a következők helyen és időben mondják ujmiséjüket: Dely János f. hó 24 én reggel fél nyolckor a barátok templomában Simon György dr. apátkanonok vezetésével. — Dusbaba Jenő f. hó 27-én reggel 8 órakor a barátok templomában. Manuduktora Néger Ágoston apostoli protonotárius, pápai praelátus. A többiek vidéken mondják első szentmiséjüket. És pedig: Godina Ignác Cserföldön (Zala m.); Foky Miklós Szombathelyen; Haller Ferenc Góron (Vas m.); Neumayer Károly Gyöngyösön; Véber József Kaplonyban (Szatmár megye).

— **Katonai kinevezések.** Király Ofélsége Jákó Géza, Pados Béla, nemesdedi Király Béla szkv. főhadnagyokat századosokká, — Barbosz János, Berger Mór, Borsódi Kálmán, Faa Lajos, Cséby Zoltán, Juraszék Ferenc, Matzner Samu, Jászai Béla, Kerepeszky Pál, Simon János, Szabó György, Kovács József t. zászlósokat t. hadnagykokká kinevezte.

— **Eljegyzés.** Dr. Fritze József helybeli ügyvéd eljegyezte Kemény Lajos pozsonyi városi főszámvéző leányát, Mickét.

— **Signum Laudis.** Ofélsége elrendelte, hogy a legfelsőbb elismerését újra tudtul adják Szecsey Sándor századosnak, dr. Pogány Béla t. főorvosnak, "elsőször tudtul, adják Wessel István, Parragh Endre, Bosó Nándor, Drenyovszky András t. hadnagykoknak, Rothausner Nándor népf. századosnak, dr. Fehér Marcell nf. főorvosnak s Fábán Aladár t. hadnagynak.

— **Gyűlés.** A Kath. Tanítónők Orsz. Egyesülete a június 29-én kezdődő lelki gyakorlatok végén, június 2-án d. g. 10 órakor az angolkiasszonyok intézetének dísztermében gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó: dr. Rott Nándor megyéspüspök. 2. Titkári jelentés. 3. Pedagógiai értekezés: Mater Zemlényi Irén angolkiasszony. 4. Egyesületünk célja: Czechner Irma. 5. A kath. névelémi intézmények: gróf Zichy Rafaelné. 6. Willmann Ottó pedagógiai elvei: Polgár Margit. 7. Elnöki zárószó: özv. gr. Károlyi Gyuláné.

— **Papp Sándor halála.** Mélyen lesújtó volt a hír, hogy vármegyénk ny. tanfelügyelője Papp Sándor kir. tanácsos derűsen mosolygó szemeit 67 éves korában lehunyta örök álomra. A zokogó család fájdalomában bensőséges, igaz érzéssel osztozik e vármegye néptanítói kara. Évtizedeken át volt Veszprém vármegye népoktatás ügyének vezetője s mindvégig megértés, emberiség gondolkodás nyilvánult működésében. A sziv embere volt, telve sok lelkeséggel, meleg érzéssel. A tanítóknak jóindulatú támogatója, buzdítója volt. Ellenőrző útjára csak lelkeset vitt s ezzel bőségesen jutalmazta az érdemeset, belátásra, szebb elhatározásra tudta buzdítani, erősíteni a megrögzött hanyagságot is. Atya volt és jószágos barát, akit mindenkor a szeretet s nagy tisztelet őszintesége övezett. Ez a tisztelet melegen világított, a hálás szeretet díszesen virágozott harmincéves tanfelügyelője jubileumán, amelyet a vármegye tanítószolgálatának egyeteme ragyogó ünnepé várazott. Ez a nagy ragaszkodás elkísérte őt a nyugalomba, elkísérte a még nyugalmasabb sirágyba s ragyogni fog igen sokáig buzógó vallásos érzéssel megszipított s hasznos életének emléke körül. Temetésén Veszprém város társadalmának mély részvéte nyilvánult. A gyászkiárást sokaságát emelték az angolkiasszonyok, irgalmas nővérek intézeteinek s a kath. fiúiskolások növendékei. Nemes lelkének a mennyi bíró örök boldogságot ítéljen. Áldás legyen emlékezetén.

— **Tanítógyűlés.** A Veszprémvármegyei Általános Tanítóegyesület június hó 27-én délelőtt 9 órakor Veszprém-ben, a vármegyehez dísztermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A VIII. hadikölcson. Előadó: Dénes Károly kir. tanfelügyelő és Károlyi Albert, M. Orsz. Bizt. Intézet titkára. 3. A tanítók anyagi helyzete. Előadó: Bott Miklós. 4. A tanítóegyesület a közművelődés szolgálatában. Előadó: Gubicza Lajos. 5. Indítványok. (Az ülés megnyitásaig az elnöknek írásban átadandók.) Gyűlés után 12 óra 51 perckor kirándulás Balatonalmádiba. Fűrés. Közös ebéd. (Jelentkezések 26-án délig Göndör Ferenc elnöknel.) A Zsófia-gyermekszanatórium megtekintése. Balatonalmádiban olcsó éjjeli szállás kapható.

— **Ezüstérem.** A katonai parancsnokság a II. oszt. ezüst vitézségi érmet adományozta Babics Kálmán, Poltér József és Takács László t. hadnagyoknak, továbbá Eisen Nándor, Karácsony Sándor és Kelemen Imre t. és Köves Sándor nf. zászlósoknak, — bronz vitézségi érmet Papp Béla t. hadnagynak.

— **Balaton kirándulás.** A tanítónők lelki gyakorlatán résztvevők részére július hó 3-án az országos egyesület kirándulást rendez. Utirány: Veszprémből Balatonfüredre, Tihanyba, este vissza Veszprémbe.

— **Halálózás.** Virius Vince ny. grófi jószágkormányzó s földbirtokos f. hó 19-én a hatotti szentségek felvétele után 71 éves korában jobblétre szenderült a Virius-telepen. Nevezett jelentős szerepet vitt Zalamegye életében hosszú időn át, amiért is ofélsége nemességel tüntette ki. Halálát rokonsága, köztük Pallaghy honv. ezredes gyászolja, kinek a megboldogult ipa volt. Temetése mult pénteken volt Szepezden.

— **Előadás.** A Keresztény Tisztviselőnk Egyesületében mult kedden Sambuagac Sándor festőművész a rajzolásról és a festészet technikájáról tartott tartalmas előadást.

— **Nyilatkozat.** A Veszprémvármegyei Egyetértés" című lap f. hó 15-én megjelent számában beszámol Veszprém vármegye f. hó 10-iki közgyűléséről. A beszámolóban a tudósító dr. Mohácsi Lajos szájába egy oly beszédet ad, melyet a megyegyűlésen nem mondott el; — amit minden jelen volt bizottsági társam pártkülönbség nélkül az igazságnak megfelelően bizonyíthat — mert különben durva modortalan kifakadásait nyomban a legerélyesebben ott utasítottam volna vissza, amit így csak most tehettek meg. Csetény, 1918. jun. 20-án. Holitscher Károly, orszgy. képvis.

— **Központi közgyűlés.** A Kath. Tisztviselőnk Orsz. Egyesülete mult vasárnap tartotta közgyűlését Budapestben gróf Zichy Rafaelné központi elnökne vezetésével. A veszprémi egyesületet Scipiadessz Irene elnökne és Székér Etus titkár képviselték s nagy tetszés mellett mondották el beszámolójukat. A központi titkár, Pankl Anna is dicsérelőleg emlékezett meg a veszprémiekről. A közgyűlésen jelen volt a veszprémi egyesület társelnöke, Bertalan László is, ki tartalmas előadásban fejtegette az egyesület álláspontját a nők választójogáról. A szépen előadott korszerű indítványra maga az elnök Zichy Rafaelné grófnő adott megnyugtató feleletet.

— **Főispáni alap.** A főispáni jótékony alap jun. 18-ig a 4826—4877. sz. nyugták szerint 1370 koronával gyarapodott. Az évi összes bevétel 252. 144 K. 84 f.

— **A veszprémvárosi zeneiskola** június 21-én este 8 órakor tartotta évrő ünnepélyét a városi színházban. A szőlők és a nagyszámú érdeklődő közönség élvezettel hallgatták végig a gazdag műsort, mely változatos képet nyújtott az iskola eredményes munkájáról. A virágzó intézet Gadl Sándor igazgató vezetésével halad tovább azon az uton, amelyet boldogult emlékü első igazgatója és megteremtője, Kecskeméty Margit anyni fáradsággal, kitartással és szeretettel tört számára. Teljes elismerés illeti meg az iskola tanárait és tanárnoit is sok türelmet kívánó, de szép eredménnyel járó munkájukról. Steiner Ella növendékei közül Winter Annus, Gaál Luci, Csákány Luci és Endrédy Bandi; Karátson Annus növendékei közül Bakos Magda, Rainprecht Judit, Csajghy Olga, Schamschula Helén, Parragh Erzsike, Penitsek Rózi, Pettkó Mária, Gerő Mancsi és Rosenbergy Erzzi; Ritter Lőrinc növendékei közül Csernák Mária szerepeltek igen szép sikerrel. See Franz Irén különösen a felsőbb osztályok növendékeinek szabatos és lendületes játékában mu-

tatta be kiváló zenepedagógiai tehetségét. Tanítványai közül Dedinszky Izabella, Ocsovszky Aranka, Kocsuba Elemér, Berán Klári, Löwy Ilonka, az alsóbb osztályokból Tóth Matyi, Fodor Lili, Gaál Mancsi, Kocsuba Márta arattak sok tapsot. A hegedűszakon Rosenlehner Antónia növendékei közül Gyököcs László, Schádli Irén, Georgi László és Hermann Susi; Kornelius János tanítványai közül Imecs Mária, Horváth Leona, Hárich János, Köcsy László és Boda Károly jutottak szép sikerhez. A műsort az intézetnek már tanárnővé képzett növendéke, Steiner Ella zárta be művészi zongorajátékával. Az est jóvédelme háziezredeink özevgye- és árva-alapját gyarapítja.

— **A Központi Sajtóvállalat Részvénytársaság megalakulása.** A Központi Sajtóvállalat elnöke lett dr. herceg **Baththyány Stratmann** László, alelnök dr. **Angyal** Pál. Az igazgató testület 27, a felügyelőbizottság 8 tagból áll. Mindkét testületben kátholikus és protestáns férfiak egyaránt képviselve vannak. Mult számunkban erről a tárgyról szóló hírtükhöz kiegészítésül még a következőket adjuk: A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul, hogy a részvényeket a **papirkeresés nehézségei miatt és költségmegtakarítás céljából csak jó néhány hónap mulva bocsájtják ki**; ezzel az igazgatóság sok ezer koronát takaríthat meg a keresetny sajtó céljaira. Az újság megindítására vonatkozólag közölte a vezetőség, hogy a háborus nehézségek legyőzése minden erejét latba veti. A lapindítással azonban már csak azért sem lehet sietni, mert jelenleg majdnem lehetetlen a szükséges mennyiségű papirt legalább egy évre biztosítani. A közgyűlés a jelentéseket lelkes helyesléssel vette tudomásul. A részvénytársaság néhány hét mulva ünnepi ismertetést fog kiadni, melyben az országos mozgalom eddigi menetéről és sikereiről ad beszámolót és közéleti, politikai, tudományos, irodalmi, művészeti, jogi, ipari, kereskedelmi stb. életünk kiválóságainak nyilatkozatait is közölni fogja. Az ünnepi szám félmillió példányban jelenik meg.

— **Késik az utcaöntözés.** A közönség jogosan panaszkodik az utcák piszkos és rossz volta miatt. Multkoriban már söpörtettek, ujabban senki sem törődik vele. Tessék csak a várost tisztán tartani. Egészségünk, jó hirtüvünk érdeke is ezt kívánja. Azután miért nem öntözik az utcát? Az ég nem nagyon pótolja a lajt vizet. A bor ára ugy neki rugaszkodik, hogy maholnap színt se látjuk a szódás fröccsnek. Lássunk legalább egy kis utcai spriccert! És tán azt is meglehetne tenni, a háborus szabályok dacára is, hogy imitt-amott hintessen a hatóság murvát is a rossz útra. Mert menni drágább lesz a cipő, annál rosszabbak az utcák. Ez pedig nagy baj a szegény cipőnek. Kérjük a hatóságot, utasítsa a pótlásokra az illetékes hivatalokat.

— **Ügyvédi hír.** Dr. **Fritse** József veszprémi ügyvéd a katonai szolgálat alól bizonytalan időre felmentelven, a hadbavonulás miatt bezárt ügyvédi irodáját (Rákóczy-tér 3. sz. alatt) újból megnyitotta.

— **Felvétel a hadiárvaotthonba.** Mindazok a hadiárva középiskolai tanulók, akik magukat a veszprémi hadiárvaotthonba öhajják felvételni, illetőleg a Gyermekekvédő Liga támogatását kívánják igénybevenni, helyesebben, akik ingyenes ellátásra szorulanak, jelentkezzenek legkésőbb f. hó 26-ig dr. **Óvári** Ferenc országi képviselőnél, a liga helybeli bizottságának elnökénél. Aki később jelentkezik nem vehetik figyelembe, mert a helybeli főgimnáziumba a jövő évi előzetes beírások f. hó 26—28. közt lesznek.

— **Betörési kísérlet.** F. hó 21-ére virradó éjjel az Iskola-utcában, ahol **Papp** Gyuláné házában van a veszprémi tisztviselőök tűzifa beszerzési csoportjának lóistállója, 1—2 óra között egy polgári ruhába öltözött egyén az ajtó fölött levő ablakban be akart mászni az istállóba. Azonban a lovak mellett alvó két orosz a zajra felébredt s a hivatalos vendéget vasvillával és fejszével fogadta. A betörő erre revolvert szegzett rájuk s követelte, hogy mutassák meg, hol van lakása **Göndör** Ferenc s. t. gazdájuknak. Az oroszok a háromszoros felhívás ellenére is megtagadták a választ, mire az ismeretlen egyén az ablakból leugorván, a Lengyel-féle kocsma sarkáig futott. Az oroszok erre kijötték és a betörőt üldözni kezdték, mire az a Templom-utca felé menekült, ahonnan fenyegetőleg azt kiabálta vissza, hogy a következő éjszakán meggyilkolja őket. A nagy lármára a közelben lakók kinyitották ablakaikat és a bátor oroszokat megdicsérették.

— **Hus.** A sertésus kimérését a jövő héten megkezdik. A beszerzés rendjét illetőleg utalunk lapunk más helyén közölt hatósági hirdetésünkre. A város a héten is kapott százharminc drb. hizott sertést. Ily módon a fogyasztók néhány hétig hozzájuthatnak maximál áron mért sertésushoz. Szarvasmarhára is kért a város eladókól ajánlatot. Az eredmény még ismeretlen.

— **Cukor.** A befözni való gyümölcsök szezonja részben itt van, részben közeledik, a befözési cukor azonban még mindig csak a **Kiutalva** nevű állomáson késik. Pedig ha a vágy szárnyakat, a késedelem miatt való boszankodás pedig gözt adhatna a vonatnak, de hamar hozhatná a cukrot szárnyaskerekeken. Talán mire a sárgabarack megér, a cukor is **ideér.**

— **A pápai zsákmány.** Megirtuk, hogy a szombathelyi rendőrkapitány mily óriási árukeszletet foglalt le **Steiner** Zsigmond pápai kereskedő padlásának elrekesztett részében. Most már ismerik a nagy készletet s érdemes felsorolni, hogy lássuk, kis városban is mennyi árut lehet eldugni a fogyasztók orra elől — áruuzsora céljából. Találtak 6432 pár női, 2328 pár férfi, 1596 pár gyermek harisnyát, 96 pár kötött nyitút, 1152 orsó cernát, 378 drb. férfi és női kötött mellényt. A hatóság mindezt zár alá vette s a kereskedőcég ellen megindította az eljárást. E fogás óta a rendőrség egyes üzleteket állandó megfigyelés alatt tart.

— **A városházról.** A h.-polgármester közhírré teszi, hogy a Vármegyei Munkabizottság az orosz hadifogoly munkások munkabérént a vármegyei Egész területére nézve egységesen naponta 1 K-ban állapította meg. Ha a hadifogoly munkás ünnepnap is dolgozik, ünnepnap 2 kor. napidíj fizetendő neki. Ezek a munkabérek természetesen az étkezésen és ellátáson felül fizetendők.

Közhírré teszi, hogy ammoniakszóda kg. ramlja kicsinybeni eladásnál 60 f., a mosósódaé 64 f., a lugkőé pedig 1 K 20 fillér.

— **A városi adóhivatal** felhívja mindazokat, akik csak fegyveradó fizetnek, hogy a birtokukban levő és vadászatra használható fegyvereiket folyó évi június hó folyamán a városi adóhivatalnál bejelenteni kötelesek. Aki évközben jut adóköteles fegyver birtokába, tartozik ezt a birtokbavételől számított 8 nap alatt bejelenteni.

— **Az Apolló mozgószínház előadásai.** A veszprémi Apolló mozgószínház jövő heti műsora: Ma, vasárnap **A megbélyegzett** című 4 felvonásos dráma, a főszerepben **Berky** Lilivel, **Fekete** Mihállyal és **Nagy** Ádorjánnal. Hétfőn és kedden **Mia** May-al a főszerepben a **Szivárvány asszonya** című 4 felvonásos dráma. Szép dalbetéjt **Krausz** Sárika fogja énekelni. Szerdán és csütörtökön **Az óriás ökte** a mult heti műsor egyik érdekességének folytatása, illetve második része kerül bemutatásra. Pénteken és szombaton **Egy szegényfiú története** című 4 felvonásos érdekes dráma. A jövő vasárnap a honvédpár miatt mozielőadás nem lesz.

— **A cipő.** A városi hatóság az ipartestület utján kérdezte meg a cipészeket, hogy kik vállalkoznak cipőkészítésre a rendelésben megadott feltételekkel? Hosszas tanácskozás után némelyekben megszűlelt a hajlandóság, ha a város csírt, fonalat s egyéb hasonló szükségessé kellene maximális áron szerez be részükre. A város erre nem vállalkozhat. Az ipartestület a szabóknak cernát, borbélyoknak szappant szerez és oszt ki, ezenképen megszerezheti az említett cipőkellékeket is. A város a tulajdonában levő bőrkészletet egyelőre átutalja a hatósági cipészboltba, amely talpalást s borítást is végez. Ha a központ több bőrt fog küldeni, akkor azt kiosztja a vállalkozó cipészeknek s ezek dolgoznak megrendelésre. A többiek hatósági bőrt nem kapnak. A város a talpalót egyre bővíti. Már két munkása van, de hamarosan kilencen lesznek. Ha a központ ruhaszövetet is bocsájtana a város rendelkezésére, megkísérelné a hatóság a városi szabóműhely felállítását is. Ez lenne ám még a pompás dolog!

— **Szentbékállai lángokban.** Mint vérfagyasztó rémhír terjedt el f. hó 19-én a reggeli órákban a kies **Kál** völgye csendes lakói között a hír, hogy **Szentbékállai** ég. A segítő kezek a szomszédos községekből is csakhamar összesiettek, de az erős szél s a nagy viháziár lehetetlenné tette a mentést. Rövid másfél óra alatt a község kétharmada leégett a templomtól egész a falu végéig. A szép plébánialak s a róm. kath. iskola ment maradt a tüztől, ami **Ravasz** István káplán bátorságának és ügyességének köszönhető. Elkép-

zelhetlen, mi lesz a tél folyamán a károsult lakossággal, épületfát, fedőanyagot drága pénzért sem lehet kapni. A szénatermés majdnem mind a tűz martaléka lett s így a károsultak kénytelenek lesznek teheneiket, vonósaikat eladni, hacsak a kormány a balatonai gyenge nádat nem bocsájtja rendelkezésükre. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a tűz nem cséplés után ütött ki, legalább a szépek ígérkező termés kenyeret nyújt.

— **Tanítók és lelkészek beszerzési csoportja.** A f. hó 27-én tartandó tanítógyűlés alkalmával megalakult Veszprém megye területére a tanítók és lelkészek beszerzési csoportja. Ezért az üdvös gondolatért gratulálunk **Göndör** Ferenc kir. s.-tanfelügyelőnek, mert falun, hol rendszeren csak egy lelkész és tanító van, nem alulhat meg ilyen egyesület, ami által sok olyan előnytől elesnek, amiket ilyenmű beszerzési csoport nyújthat. Miként értesülünk, a megalakuló beszerzési csoport a járási székhelyeken osztja ki a neki juttatott árut, a tagok itt veszik át a kiutalt mennyiséget.

— **A zöldség.** Kevés piacunkon a zöldség. A szabadbattyáni-telep, ugy látszik, hiába szerződött. Nem küld, vagy csak kevés zöldséget küld. A hatóság újra ártit a telep intézőjének s követte, hogy a szerződéses kötelezettséget teljesítse. Ha jut zöldség a közeli Székesfehérvárra, juttassanak Veszprémnek is, méit, erre vállalkoztak.

— **Díjnokok előlépése.** Az igazságügyminiszter az ötvenes szolgálattal bíró díjnokok s díjnoknok közül az alkalmasakat írnökökká, illetve írógépkezelőökké lépteti elő. Felhívta a miniszter a veszprémi kir. törvényszék elnökét is, hogy az illetők névsorát, a hadban levőket is, terjessze fel.

— **Kávé.** A kávéközpont június hónapra 4000 kg. hadikávéval utalt ki a vármegyének. Felosztása iránt később történi intézkedés, mert még a mult hónapit sem szállították le teljesen.

— **Élelmiszter.** Az orsz. közéletelmzési miniszter a vármegyei nagyobb gazdaságokban dolgozó aratómunkások részére kiutalt 70 mmáza tarhonyát és 230 mmáza köleset. A bejelentendő igényekhez képest fogják a fentjelölt mennyiséget szétosztani. Az erre vonatkozó összeírások most vannak folyamatban.

— **A megfagyott kukorica** még hozhat jó termést is, ha az elfagyott részt idejében levágjuk. Hogy mekkorát vágjunk le az elfagyott szárból, azt tapasztalás által lehet megállapítani. Ameddig ugyanis a kukorica szára puha, fonnyadt, addig le kell metszeni. Erre azért van szükség, hogy a kukorica székje, belső életereje, amely nem fagyott el a gyökereig, így szabadon nőhet. Ellenben, ha a fagyott részt nem vágjuk le — az összeszárad és elzárja az utat a kifelé törekvő új hajtás elől. Ezért tanácsos minél előbb és minél mélyebben visszavágni a fagyott kukoricát. A bab is fog virágozni, termést is ad, hacsak a szára földig el nem fagyott. A tők is hozhat honaljajtást és a krumpli is újból hajt.

— **Új szanatórium Székesfehérváron.** Székesfehérvár városa egy új, a maga nemében páratlan közegészségügyi intézetet gyarapodott. A város középpontjában, a Zichy-ligetben, dr. **Pajzs** kórházi sebész főorvos gyönyörű szanatóriuma nyílt meg, az intézet a legmodernebb higiénikus berendezéssel van ellátva és főleg sebészeti, bel- és szülészeti betegek befogadására alkalmas. Nagy röntgen laboratóriuma, zander-vizgyógyintézet és a legmodernebbül felszerelt orvosi laboratóriuma van. Telve van állandóan és messze földről keresik fel gyógyulásra szoruló betegek.

— **Fehérnemű, zsák, vagy ponyvaszövet csalánkoró ellenében.** A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület értesíti a gazdaközöniséget, hogy a Magyar Csalántermelő és Feldolgozó R.-t. felszólította az egyesületet, hogy a vadon gyűjtött, valamint a termelt csalánt az 1918. ében légszárász állapotban 100 kg-ért 35 K-ért veszi át. Ezenfelül minden beszolgáltatott 100 kg-ért légszárász csalánkoró után 2 kg. fehérnemű, zsák, vagy ponyvaszövetet ad a fél tetszése szerint — díjtalanul. Az egyesület felhívja a gazdaközöniséget, a falusi nép vezetőit, a lelkészt és tanító urakat, hogy közreműködésükkel az annyira nélkülözött vászonmű beszerzését a csalángyűjtésnek felajánlásával könnyítsék meg. Hassanak oda, hogy a falu lakosai, főként az öregek és gyermekek a vadon termő csalánt gyűjtsek össze, szárítsák meg s kévébe kössék. A gyűjtés megtörténtét pedig a mennyiség megjelölésével a Gazdasági Egyesületnek jelentésük be. Az egyesület az átvételről és elszállításról gondoskodni fog.

— **Mozogjanak egyszer a hadimilliomosok is.** A belügyminiszteriumban most készült el egy átgondolt tervezet arra, hogyan kell a hadimilliomosokat, a hadseregszállítókat, a felmentett s e révén felgazdagodott kereskedőket rászorítani arra, hogy a háború nyomorúságainak eltüntetését szolgáló akciók s a hadikölcsön megkapják a maguk részét a milliőkből. A háború negyedik évében kiderül, hogy azok, akik milliőkat szedtek össze, míg milliők véreztek, szenvedtek és elszegényedtek, azok meg se mozdulnak olyankor, mikor az őket védelmező hadsereg, az állam és a kinokban győtrődő társadalom segítséget kérnek tőlük. Utolsó órában hívja fel az állam ezeket a szivtelen embereket, akik nem rejthetnek névtelen adományok kis összege alá, amit nem is ők adtak, hanem mutassák ki, hová és mit adtak, kinek a kezéhez és milyen célra. Hivatalos ellenőrzés alá kerülnek ezek a felgazdagodottak, akiknek kötelességük legalább pénz adni, míg mások vérüket hullatják a hazáért. Ennek az új intézkedésnek eredménye mutatja, nem lesz-e szükséges hatósabb rendszabályokra.

A sertéshus kimérése. Dr. Horváth Béla polgármesterhelyettes az alábbi rendeletben tudatja a hatósági sertéshus kimérésének szabályozását:

Közudomásra hozom, hogy a sertéshust eszentul husjegyek ellenében fogják kiárusítani. A jegyek a városi közéletmezői ügyosztályban elkészültek és ott átvethetők. A jegyek átvétele végett csak június 24-től kezdődőleg lehet jelentkezni. És pedig

Hétfőn és kedden

vagyis jun. 24 és 25-én az Ács-, Buzapiac, Báthory-, Csermák-, Csatár-, Cseri-, Fejlesztő-, Fehérvári-, Gelencsér-, Gizella-tér, Horgos-, Hosszu-, Herczeg-, Huszár-, Kerekcsut-, Kőd-, Kert-, Kupa-, Kossuth Lajos-, Kádár-, Kálmán-, Miatyánk-, Palotai-, Pázmány-, Pajta-, Rákóczi-utca, Rákóczi-tér, Szarvas-, Temetőhegy-, Tűzér-, Vár, Vasgareben-, Vak Botyán-, Vasut-, Vörösmarty-ter, Vértanu-utca lakói;

szerdán és csütörtökön

vagyis jun. 26 és 27-én az Anna-tér, Almádi-, Árpád-, Buhim-, Bezerédy-, Béla-, Cserhát-, Eszterházy-, Előd-, Festő-, Iskola-, Jeruzsálem, Káptalan-, Kinizsi-, Kigyó-, Kőbánya-, Látó-, Lillom-, Mátyás-, Malom-, Orsi-, Palotai-tér, Rohonczy-tér, Szabadság-tér, Szent Imre-tér, Szabadi-, Szent István-, Szél-, Takarékpénztár-, Urkut-, Virág Benedek-, Vámosi-uti téglagyár, Villásor, Vámosi-utca lakói;

pénteken és szombaton

vagyis jun. 28 és 29-én pedig az Anyos-, Andrássy-ut, Arva-, Aranyoskut-, Bakony-, Csutorás-, Csapó-, Deák Ferenc-, Erzsébet-tér, Endrődi-, Fenyves-, Füredytelep, Gépház-, Galamb-, Honvéd-, Harmat-, Hajnal-, Jutas-, Kórház-, Károly-tér, Kisovics-, Komakut-tér, Kálisító-, Kopácsy-tér, Kereszt-, Kőkep-, Kertajta-, László-, Megyeház-, Miklós-, Méhes-, Óvári-, Ostromlépcső, Óz-, Pápai-ut, Pribék-tér, Pásztorház, Pacsirta-, Ranolder-, Szegethy-, Sigray-, Szent Margit-, Szilvádi-, Tobak-, Toborzó-, Tököl-, Táborállás-, Templom-, Völgykut-utca lakói.

Az előrt napokat mindenki tartsa be, mert csakis ezen napokon kaphatja meg jegyét. A jegyek háromféle színben adatnak ki. A pirosszínű jeggyel **kedden**, fehérszínűvel **csütörtökön**, a zöldszínűvel pedig **szombaton** lehet a jegyen feltüntetett kiárusítónál sertéshust vásárolni. A készletek csekélyége miatt mindenki egy héten csak egyszer vásárolhat. Egyszerre négyhetet jegyet adnak ki, a jegyeket gondosan meg kell őrizni, mert elveszett jegyek helyett pótlást kapni nem lehet. — Minden visszaváltást a rendőrség szigorúan megtilor.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Tóth Gyula Antal cipészparos és Hortoványi Mária fia Gyula Antal, r. kath. — Angermann Mária varrónő fia János, Vilmos, r. k. — Ender János napszamos és Heizer Anna leánya Anna, r. kath. — Horváth Géza máv. kocsirendező és Novák Katalin fia Ferenc, r. kath. — Nagy Lajos napszamos és Szanyi Anna fia László, r. kath.

Házasítás.

Ózv. Schulman Jánosné Nedvárdi Erzsébet magánzó 80 éves, r. kath. — Szabó József 3 hónapos, r. k. — Schneider Gyula vármegyei árvaszéki irodaségdíjazt 41 éves, r. kath. — Báder Mátyásné Zejda Mária Anna molnársegéd neje 35 éves, r. kath. — Ózv. Veszprémi Józsefné Rosenbergné Fanni magánzó 74 éves, izr. — Papp Sándor nyug. kir. tanfelügyelő 67 éves, r. kath. — Neimes Zita 3 hónapos, r. kath. — Nagy Imre napszamos 83 éves, r. kath. — Karli Fe-

rencné Schoffhauser Cecília földmives neje 24 éves, r. kath. — Juhász János 12 hónapos, r. kath. — Ózv. Formann Józsefné Varju Erzsébet napszamosnő 50 éves, r. k. — Sárpataki Mária 3 hónapos, r. kath. — Enhoffer Ferenc szegényházi tag 77 éves, r. kath.

Házasság.

Nyíró János pincér, r. k. és Sáni Rozália, r. k.

Van szerencsém a nagy-
érdemű közönség szives tudomá-
sára hozni, hogy

**KALAPOS-
üzletemet**

Rákóczi-téren, a régi Kéz
Vilmos-féle bolt helyiségében
megnyitottam. — Elvállalom
férfi- és női kalapok
javítását, valamint festését is.

Götzenberger Lajos.

Eladó ház.

Veszprémben, a Toborzó-
utca 12. számú ház eladó.

PESTI és SZEMEREY
kereskedelmi irodája (Veszprém, ^{Gizella-}tér 8.) hirdetései.

Sárkuta mellett szép birtok: 9 hold gyümölcsös szőlővel, lucernással, 3 szoba, konyha, 2 pince, 6 állatra istálló, pajta és disznószállással jutányosan eladó.

Almádiában 1800 □-öl szőlő, 2 szoba, konyha, verandás birtok kuttal, idei termékkel, felszereléssel hamarosan eladó.

Hosszu-utcában jó forgalmu helyen levő ház, 1 bolt, 2 szoba, konyha, kamara, pince és műhelyekkel előnyös árban, elutazás miatt eladó.

Decimal mérleg egy 400 és egy 500 kgr.-ig hitelesítve, — 1 szelelő rosta, — 2 árpakoptató, — 3 íróasztal, — 1 álló őrösztal és 1 iratszékény jutányosan eladó.

Almádiában 4000 □-öl szőlőföld, 500 □-öl termőszőlő, gyümölcsös és hajlékokkal eladó.

Nagy ház 6 lakással, vendéglővel, tekepálya és verandával sürgősen eladó.

Almádiában, Öreghegyen a vasut mellett 3 1/2 holdas szőlő villával jutányosan eladó.

Veszprémben, a Villásorban 5 szobás, konyha, előszoba, fürdőszoba s minden mellékkeliséggel bíró új ház jutányosan eladó.

Irógép és Wertheim-székény megvételre kerestetik.

Egy jó karban levő **finom hegedű** eladó. **Gazdálkodónak** 2 szoba, konyha, istálló, 500 □-öl kerttel ház az Almádi-utban eladó.

Mosoda jóforgalmu, teljes felszereléssel, festészeti anyaggal **sürgősen eladó.**

Kossuth Lajos-utcában 5 szoba mellékkeliségekkel, raktárakkal levő új ház eladó.

Almádiában 2 villa, 2 hold szőlővel, teljes felszereléssel jutányosan eladó.

Kőkep-utcában egy ház, mely áll 5 szoba, 3 konyha, 2 előszoba, 2 pince, 4 kamra s nagy udvarral sürgősen eladó.

Hosszu-utcában nagy területen álló 5 szoba, 2 konyha, cselédszoba 2 nagy műhely, 1 raktár, 2 félszer és pincéből álló jó karban levő ház eladó. Vízvezeték, villany bevezetve.

Talajművelő részv. társasági, Veszprémi és Veszprémmegei takarékpénztári részvények vételre kerestetnek.

Egy jó családból való fiut
lakatos tanoncnak felvesz
FATA JÁNOS lakatosmester.
Veszprém, Béla-utca 1. sz.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legrémekebb specialitásait. **VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22**
Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

Uj és használt
fegyvereket,
pisztolyokat ad és vesz,
javításokat **Szemerey János**
elfogad **fegyverkereskedő, Veszprém**

A legújabb **ASPIRATOR** légnomásu
Mosógép

Össze nem tévesztendő az eddig használt mosógépekkel. Ezen gép 45 perc alatt képes annyi ruhát kimosni, mint ezelőtt egy mosónő 1 teljes nap alatt, s csak 1/4 rész szappan és tüzelőanyag kell hozzá, mint eddig. *Kiméli a ruhát és a kezeket, mivel a légnomás sajtolja ki a szennyet a ruhából.* Nincs többé dörgölés és kefélés! A mosógépet bárki vételkötelezettség nélkül kipróbálásra elviheti.

Ára 50 korona
Esetleg részletfizetésre is eladó. Egyedárusító:
CSOMAY MÁRIA Rákóczi-tér 12. szám.

Veszek
mézet, viaszkot
kisebb-nagyobb tételekben;
továbbá
füstölt husokat
és mindenféle élelmiszert
a legmagasabb napiárban
BAKOS KÁLMÁN
kereskedő, **VESZPRÉM.**

Viszketeg és minden-
nemű bőrbaj,
ugymint rüh, sömör, fekély, daganat
és sebek gyógyítására a legbiztosabb és
egyúttal a leggyorsabban ható háziszser a
Boróka kenőcs
Nem piszkít, teljesen szagtalan. Kis tégely 3 kor., nagy tégely 5 kor., családi tégely 9 kor. Hozzávaló **Boróka szappan** 5 kor. Készíti: **GERŐ SÁNDOR** gyógyszerész Nagykorós. Veszprémben kapható:
Czermak Lipót, Földes Lajos, Incze Kálmán és Kocsuba Emil gyógyszerésztárában.

Iskolaszerek Rajzszerkek Papirokok

s minden e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb áron beszerezhetők

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
VESZPRÉM.

Rákóczi-ter 8. (Saját ház) Telefon 93.

Cégtulajdonos:

KÁLMÁN ISTVÁN

a Szent-István-Társulat
Veszprém-egyházmegyei
főbizományosa.

Minden iskolában haszná-
lható **tankönyvek**
raktáron vannak, illetve
általa beszerezhetők.

Könyvkereskedés • Könyvkötészet

NÉMETH KÁROLY

polgári és egyenruhaszabó
a „Korona”-szálloda átellenében.

Elfogadok a szakmába
vágó mindenféle munkát,
igazitásokat és felvasa-
lásokat. Viselt ruhákat
becserélek és azokat ki-
javítva, szegényebb sor-
suaknak eladom.

Valamint tanítók szabázzatok és pedig pol-
gári, katonai és papit, mindegyiket külön
is, egyezség szerint.

Veszek

árajánlattal:

füstölt szalonnát,
és sonkát, mézet,
sárgaviaszt, almát
s egyéb gyümölcsöt,
befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főter.)

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére.
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

Most kapható!

Hazai és külföldi
Pezsgők
Borok
Likőrök
Cognacok
Friss felvágottak
Sajtok
Sütemények
Cukorkák
Déli gyümölcsök
Konzervek

Friss töltésű Ásványvizek
Tea, Ecet, Gyufa

„Haj” védjegyű Ruhafestékek

A legmegbízhatóbb

Mauthner-féle magvak

Fogyverek és vadászati cikkek

16-os Lancaster-töltények.

Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan
elintéztetnek.

PUNKA F.

fűszer-, csemege-, bor- és vadászati cikkek
kereskedése **VESZPRÉM** Gizella-ter 1
Telefonsz.: 10. (Sürgöny: PUNKA, Veszprém)

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.
számu ház
szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 fűszer és 2
udvar. — Az utcafeleli lakás boithelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosnál.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

háza és különleges

**Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.**

Hentesárúk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsiz

KONZERVEK

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

Legujabb!

Van szerencsém a mélyen-
tisztelt közönséget értesí-
teni, hogy **Veszprémben,**
Buhim-utca 2. sz. alatt

Parkettázó műhelyt

nyitottam. Elvállalok min-
den e szakmába vágó mun-
kát, ugymint új parketta
lerakást, régi parketta
feltisztítást. Vidékre levél-
beni meghívásra személye-
sen megjelenek, vagy kívá-
natra árajánlattal szolgátok.

Mindenféle régi butorokat

veszek és eladok,
valamint régi butorok
átjavítását is elvállalom.

A m. t. közönség szives
pártolását kérve, tisztelettel

Vörös István

• parkettázó mester •